

OSZUKAĆ SIĘ (21) *vb pf*

się (10), sie (11).

o oraz a jasne.

inf oszukać się (4). ◇ *fut 1 sg* oszukam się (1). ◇ *2 sg* oszukasz się (5). ◇ *3 sg* oszuka się (2). ◇ *3 pl m pers* oszukają się (2). ◇ *praet 3 sg m* oszukał się (4). ◇ *3 pl m pers* oszukali się (1). *subst* oszukały się (1). ◇ *con 1 pl m pers* byśmy się oszukali (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w. s.v. oszukać.

1. *Pomylić się, zawieść się; circumscñbere se Mącz (19)*: A gdy sie obrocił do PolŃki [król Bolesław]/ chciał go ná drodze zdráda pożycz Iárośław w tháiemnych mieyfcách/ ále sie ofzukał/ dobrze sie o nim Kroi dowiedział/ iechał śpráwa/ wyrwał sie Iárośław/ porázon ledwey śam wćiekł *BielKron* 345; *MycPrz* I A4v; *KochPs* 13; *SkarŻyw* 444; trzy pary tylko łtarzy náydowali/ Którzy sye doskonałe z łobą miłowáli: Czwartéy w PolŃcze y prózno Mikołáiu łzukáŃ: MaŃzli tę fántázyá/ bárzo sye ofzukaŃ. *PudłFr* 64; *GórnRozm* H4; *KochFrag* 21; á wiedzćie: iż się żaden nie ofzukał który nádzieię w P. Bogu miał. *SkarKaz* 551a.

oszukać się na czym (6): Lecż zálie/ gdy sie cále ná łáŃkę y miłofierdzie Boże śpuścisz [...]: ná tym sie/ wierz mi nigdy nieofzukaŃ *CzechRozm* 211v; *CzechEp* 422; ták y ci nie mniesy się ofzukaia ná tym łwoim powłzechnym kościele/ w ktorým nic pewnego nie máiac/ omylná nádzieię pokłádia. *NiemObr* 179; *Paprup* C; Nie zwierzay łzkućie włzytkiey máiętności/ [...] Bo iefli włzytko náłóżyŃ ná łtátek/ Pewnie nędznikiem będziefz ná oftátek/ Y ofzukaŃ się iáko ná Neptunie/ TáŃ ná fortunie. *KlonFlis* E; *KlonWor* 74.

oszukać się w czym (2): *Mącz* 374d; A temu całým łercem ia moy Boże wfam/ Ze się w pewney nádziey moiey nie ofzukam. *CzahTr* C2v.

Zwrot: »sam się oszukać« [*szyk zmienny*] (3): To sie rozumie o łakomych [...]/ też y o tych co kogo chcą ofzukać/ á łami sie gorzezy ofzukaia. *BielKron* 21; *Circumscribere se ipsum*, Sam sie w nieczym ofzukać. Sam łobie krziw w nieczym być. *Mącz* 374d; *Strum* F3v.

Szereg: »omylić się i oszukać« (1): Abyłmy się [...] ábo ná oblubieńcu ábo ná oblubienicy nie omylili y nie ofzukáli. *WujNT* 297.

2. *W funkcji strony biernej: Zostać oszukanym (2)*: [*Prawa pisane*] nie máia w łobie gniewu áni popędliwosci: o dáry nie dbáia: náмовić się do złego y ofzukać nie mogą. *SkarKazSej* 697b.

oszukać się czym (1): *KuczbKat* 70 *cf Szereg*.

Szereg: »obłádzic i oszukać się« (1): iż [...] Prorocy iáwniesy y otworzyściesy o Kościele/ niż o Pánu Chrístusie mowili: [...] iż Kościołem dáleko wiecey łudzi obłádzic y ofzukać sie mogłó/ niżli w táiemnicy Wćięlenia PáńŃkicgo. *KuczbKat* 70.

Synonimy: 1. *okłamać się, omylić się, oszydzic się, pomylić się, zawieść się.*

Formacje współrdzenne cf SZUKAĆ.